

Prestaties fokstieren in beeld met productiecijfers van nakomelingen

Met de billen bloot

Fokwaarden van stieren vergelijken met de productiecijfers van hun dochters. Het lijkt het uur van de waarheid voor de fokstier, maar de cijfers zijn ruw, niet gecorrigeerd. Er is geen rekening gehouden met verschillen tussen bedrijven, jaar van afkalven, leeftijd bij afkalven of de productie-aanleg van de moeder.

tekst **Tijmen van Zessen**

Hoeveel melk geven de Classicdochters? Hoe produceren de Olympics in de tweede en derde lactatie? Veeteelt zet op een rij hoe de dochters van de belangrijkste stieren presteren in de melkput. De meest populaire stieren van Nederland en Vlaanderen uit het afgelopen ki-jaar staan op de rechterpagina gepubliceerd: twaalf zwartbonte stieren, acht roodbonte, twee mrij- en drie importstieren. Als criterium voor publicatie geldt een ondergrens van 75 melklijsten per lactatie. Daardoor valt een stier als Cricket buiten de boot, terwijl ook veel importstieren nog onvoldoende dochters aan de melk hebben in Nederland of Vlaanderen. Wie nieuwsgierig is naar de dochterprestaties van andere populaire stieren kan terecht op de website van Veeteelt. De cijfers verdienen wel nuancering. Het gaat om niet-gecorrigeerde data. Dat wil zeggen dat geen rekening is gehouden met verschillen tussen bedrijven, jaar van afkalven, leeftijd bij afkalven of de productie-aanleg van moeders. Vooral bij stieren met veel dochters komt de werkelijke productie goed overeen met de fokwaarden.

Enkele voorbeelden tonen aan hoe de productiecijfers uit de praktijk zich verhouden tot de fokwaarden (tabel 1). Een vergelijking tussen Support en Sunflower maakt dat duidelijk. Support heeft een fokwaarde van +759 kg melk en Sunflower van +204 kg melk. Het verschil in fokwaarde tussen deze stieren is ruim 500 kilo melk. De helft daarvan zou zichtbaar moeten zijn bij de dochters, want een koe krijgt de helft van haar genepakket mee van haar vader. Dochters van Support zouden in theorie dus 250 kilo melk meer moeten produceren dan de nazaten van Sunflower. In de praktijk blijkt dit redelijk het geval; de Supports geven in hun eerste lactatie 7947 kilo melk, de Sunflowerdochters 7696 kilo melk (in 305 dagen).

Selecte inzet verklaart verschil

Soms blijken stieren met een hogere fokwaarde voor melkproductie een lager dochtergemiddelde te hebben. Wie de cijfers van de populaire Amerikaan O Man vergelijkt met de in Nederland geteste Paramount, ziet dat de dochters van O Man ruim 500 kilo melk meer produceren in

naam stier	geb.-jaar	fokw. kg melk	305 dgn.prod. als vaars (kg m.)
Support	2002	+759	7949
Sunflower	2000	+204	7696
O Man	1998	+1173	8692
Paramount	2001	+1549	8173
Sunny Boy	1985	+55	6899
Obelisk	1999	+70	7707

Tabel 1 – Vergelijking van fokwaarden en werkelijke productie bij een aantal stieren

de eerste lactatie. Terwijl de fokwaarde kg melk van O Man bijna 400 kilo melk lager ligt. Een van de verklaringen is dat O Man als importstier op een selecte groep bedrijven is gebruikt, op koeien met een gemiddeld hogere aanleg voor productie. Een andere verklaring voor scheve verhoudingen tussen fokwaarden en productiecijfers van nakomelingen is het verschil in periode waarin dochters aan de melk komen. De stieren Sunny Boy en Obelisk hebben een vergelijkbare fokwaarde voor melk. Maar de Obeliskdochters produceerden als vaars ruim 800 kg melk meer (tabel 1). Dit hangt samen met het verschil in leeftijd tussen de stieren; toen de Sunny Boys aan de melk kwamen – de meeste in het begin van de jaren negentig – lag de landelijke productie een stuk lager. Het populatiegemiddelde is in de tussentijd gestegen, maar de genetische potentie van een stier verandert niet. |

➔ Voor veel meer 305 dagenproducties van dochters van stieren, kijk op de website van Veeteelt: www.veeteelt.nl

naam/lact.nr.	aantal lactaties	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit
zwartbont						
Beekmanshoeve Bertil						
1e lijst	96	7.950	4,30	3,60	342	286
2e lijst	82	9.392	4,26	3,62	400	340
Dudam Surprise						
1e lijst	215	7.442	4,33	3,51	322	261
2e lijst	140	9.188	4,28	3,57	393	328
3e lijst	119	9.927	4,26	3,50	423	347
Delta Paramount						
1e lijst	7.018	8.173	4,10	3,41	335	279
2e lijst	343	9.572	4,05	3,47	388	332
3e lijst	123	10.311	4,06	3,42	419	353
4e lijst	77	10.068	4,14	3,41	417	343
Delta Olympic						
1e lijst	37.390	7.895	4,13	3,45	326	272
2e lijst	15.566	9.529	4,10	3,47	391	331
3e lijst	1.864	9.978	4,13	3,46	412	345
Goolstar Diamond						
1e lijst	173	7.597	4,46	3,54	339	269
2e lijst	129	9.165	4,46	3,59	409	329
Barnkamper Support						
1e lijst	728	7.947	4,22	3,45	335	274
2e lijst	145	9.381	4,14	3,44	388	323
3e lijst	116	10.099	4,16	3,40	420	343
Discovery						
1e lijst	137	8.213	4,38	3,53	360	290
Skoatterlân Delta Sunflower						
1e lijst	6.211	7.696	4,26	3,42	328	263
2e lijst	392	8.599	4,35	3,51	374	302
3e lijst	105	9.226	4,29	3,43	396	316
4e lijst	78	9.099	4,33	3,45	394	314
Delta Butembo						
1e lijst	115	7.174	4,27	3,50	306	251
2e lijst	93	8.814	4,29	3,54	378	312
Delta Ny Yankee						
1e lijst	118	7.692	4,26	3,39	328	261
2e lijst	95	9.014	4,18	3,45	377	311
Fiction rf						
1e lijst	177	7.909	4,24	3,43	335	271
2e lijst	123	9.415	4,20	3,45	395	325
Ponsstar Shogun						
1e lijst	192	7.637	4,18	3,43	319	262
roodbont						
Delta Fidelity						
1e lijst	167	7.369	4,38	3,58	323	264
2e lijst	101	8.596	4,49	3,69	386	317

Tabel 2 – Niet gecorrigeerde productiecijfers van de meestgebruikte stieren in Nederland en Vlaanderen

naam/lact.nr.	aantal lactaties	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit
Kian						
1e lijst	58.007	6.908	4,68	3,62	323	250
2e lijst	32.406	8.344	4,71	3,70	393	309
3e lijst	16.990	8.901	4,70	3,66	418	326
4e lijst	7.143	9.067	4,69	3,65	425	331
5e lijst	1.524	9.150	4,64	3,63	425	332
Heihoeve Delta Spencer						
1e lijst	545	7.238	4,39	3,61	318	261
2e lijst	238	8.147	4,49	3,71	366	302
3e lijst	190	8.953	4,49	3,66	402	328
4e lijst	106	9.355	4,46	3,62	417	339
Heihoeve Arnold						
1e lijst	153	6.502	4,68	3,61	304	235
2e lijst	141	7.997	4,59	3,64	367	291
3e lijst	111	8.530	4,63	3,63	395	310
Van de Peul Kylian						
1e lijst	166	7.279	4,18	3,49	304	254
2e lijst	113	9.176	4,08	3,47	374	318
HS Twister						
1e lijst	173	6.879	4,23	3,50	291	241
2e lijst	163	8.166	4,19	3,54	342	289
3e lijst	112	8.987	4,21	3,49	378	314
Poos Stadel Classic						
1e lijst	8.929	7.617	4,19	3,48	319	265
2e lijst	3.366	8.846	4,24	3,55	375	314
3e lijst	205	9.401	4,17	3,47	392	326
Huijben Red Tequila						
1e lijst	137	7.145	4,51	3,50	322	250
2e lijst	121	7.685	4,65	3,66	357	281
3e lijst	87	8.341	4,65	3,56	388	297
mrij						
Donald 516						
1e lijst	99	5.722	4,61	3,67	264	210
2e lijst	84	6.720	4,63	3,74	311	251
Adriaan						
1e lijst	134	6.331	4,28	3,51	271	222
2e lijst	98	7.550	4,26	3,59	322	271
import						
Regancrest-Mr Samuël						
1e lijst	193	7.871	4,15	3,35	327	264
Valley-Drive Zesty						
1e lijst	1.458	8.143	4,02	3,39	327	276
2e lijst	88	9.696	3,98	3,40	386	330
O-Bee Manfred Justice						
1e lijst	1.411	8.692	4,18	3,47	363	302
2e lijst	770	10.328	4,17	3,51	431	362
3e lijst	302	10.836	4,19	3,48	454	377